

**ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет
ім. І.Я.Горбачевського МОЗ України»**

Кафедра неврології, психіатрії, наркології та медичної психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної роботи
_____ проф. Шульгай А.Г.
«___» _____ 2016 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НЕВРОЛОГІЯ в т.ч. НЕЙРОСТОМАТОЛОГІЯ**

напрямок підготовки 1201 Медицина

спеціальність 7.12010005 “Стоматологія”

факультет стоматологічний

2016 – 2017 навчальний рік

Розробники:

Д-р. мед. наук, професор кафедри неврології, психіатрії, наркології та медичної психології
Шкробот Світлана Іванівна

Канд. мед. наук, доцент кафедри неврології, психіатрії, наркології та медичної психології
Салій Зоя Василівна

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри неврології, психіатрії, наркології та медичної психології

Протокол від “ 20 ” травня 2016 року № 9

Завідувач кафедри неврології,
психіатрії, наркології та медичної психології

(Шкробот С.І.)

©20 травня, 2016 рік

© _____, 20 рік

Робоча програма з неврології для студентів

за напрямом підготовки 1201 Медицина, спеціальністю
7.12010005 “Стоматологія”

Розробники:

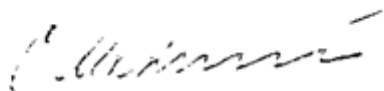
Д-р. мед. наук, професор кафедри неврології, психіатрії, наркології та
медичної психології Шкробот Світлана Іванівна

Канд. мед. наук, доцент кафедри неврології, психіатрії, наркології та
медичної психології Салій Зоя Василівна

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри неврології, психіатрії,
наркології та медичної психології

Протокол від “ 20 ” травня 2015 року № 9

Завідувач кафедри неврології,
психіатрії, наркології та медичної психології

(Шкробот С.І.)

(підпис)
(прізвище та ініціали)

© _____, 20__
рік

© _____, 20__
рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 1,5	Галузь знань _____1201 Медицина_____ (шифр і назва)	Нормативна
Модулів – 1	Спеціальність: 7.12010005 “Стоматологія	Рік підготовки
Змістових модулів – 2		4-й
		Семестр
Загальна кількість годин – 45		8
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,25 самостійної роботи студента – 0,25	Освітньо-кваліфікаційний рівень: _____спеціаліст_____	6 год
		Практичні
		24 год.
		Лабораторні
		год.
		Самостійна робота
		15 год
		Індивідуальні завдання:
		год.
		Вид контролю:
		Тестовий модульний контроль

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 89% : 11%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Метою неврології в т.ч. нейростоматології є вивчення основних симптомів і синдромів ураження нервової системи, визначення етіологічних факторів та патогенетичних механізмів розвитку основних нейростоматологічних захворювань, планування тактики ведення нейростоматологічного хворого

Завдання:

1. Аналізувати дані обстеження нейростоматологічних хворих;
2. Визначати провідні симптоми і синдроми при найбільш поширеній неврологічній патології;

3. Надавати екстрену медичну допомогу при невідкладних станах у клініці нервових хвороб;
4. Планувати тактику ведення стоматологічного хворого з неврологічною патологією;
5. Проводити диференційну діагностику захворювань у клініці нейростоматології;
6. Проводити обстеження нейростоматологічних хворих;
7. Ставити діагноз при невідкладних станах у клініці нервових хвороб;
8. Ставити попередній клінічний діагноз нейростоматологічної патології;
9. Ставити синдромний діагноз нейростоматологічної патології

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- теоретичні основи, сучасні принципи доказової медицини;
- теоретичні основи загальної неврології (основні неврологічні симптоми і синдроми ураження різних відділів нервової системи);
- теоретичні основи нейростоматології (діагностичні критерії основних неврологічних та нейростоматологічних захворювань, лабораторно-інструментальних методів дослідження в неврологічній практиці).

вміти:

- досліджувати неврологічний статус;
- діагностувати основні неврологічні та нейростоматологічні симптоми та синдроми,
- визначати етіологічні фактори та патогенетичні механізми розвитку основних неврологічних та нейростоматологічних захворювань;
- формувати клінічний діагноз;
- призначати адекватні лабораторно-інструментальні методи дослідження;
- надавати невідкладну допомогу при основних неврологічних захворювань;
- розробляти реабілітаційні та профілактичні заходи основних неврологічних захворювань.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Неврологія, в т. ч. Нейростоматологія

Змістовий модуль 1 Неврологія.

Конкретні цілі:

- 1 Визначати місце неврології як науки, галузі практичної медицини і учбового предмету.
- 2 Пояснювати симптоми центрального і периферичного парезів.
- 3 Інтерпретувати рухові розлади при ураженні рухового шляху на різних рівнях.
- 4 Пояснювати анатомо-фізіологічні, біохімічні дані екстрапірамідної системи та синдроми її ураження.

- 5 Аналізувати анатомо-фізіологічні особливості мозочка та синдроми його ураження.
- 6 Інтерпретувати поняття про рецепцію, клінічну класифікацію чутливості, види чутливих розладів, топічні типи чутливих порушень.
- I Аналізувати анатомо-фізіологічні особливості та патологію нюхового та зорового аналізаторів.
- 8 Інтерпретувати синдроми ураження окорухових нервів.
- 9 Аналізувати синдроми ураження кори головного мозку.
- 10 Засвоїти принципи класифікації судинних захворювань головного мозку, трактувати особливості ішемічних та геморагічних інсультів, принципи диференційованого і недиференційованого лікування інсультів, принципи профілактики гострих порушень мозкового кровообігу.
- II Трактувати особливості епілептичних та не епілептичних пароксизмальних станів.
- 12 Засвоїти клініку і лікування основних нозологічних форм інфекційних захворювань.
- 13 Засвоїти сучасні аспекти демієлінізуючих захворювань нервової системи.
- 14 Трактувати нейровізуалізаційні, ультразвукові та електрофізіологічні методи обстеження неврологічних хворих.

Тема 1

Принципи будови та функціонування нервової системи. Довільні рухи та їх порушення.

Пірамідна система. Симптоми центрального і периферичного парезів. Екстра пірамідна система та синдроми її ураження. Мозочок, синдроми ураження мозочка.

Тема 2

Чутлива система та симптоми її ураження. Види і типи порушення чутливості Патологія нюхового та зорового аналізаторів. Синдроми ураження окорухових нервів.

Тема 3

Локалізація функцій у корі головного мозку. Синдроми уражень. Спинномозкова рідина, її зміни. Менінгеальний синдром

Тема 4

Епілепсія і неепілептичні пароксизмальні стани. Інфекційні захворювання нервової системи. Демієлінізуючі захворювання нервової системи

Змістовий модуль 2. Нейростоматологія.

Конкретні цілі:

1. Визначити анатомо-фізіологічні особливості та патологію трійчастого нерва.
2. Інтерпретувати анатомічні особливості та патологічні прояви ураження лицьового нерва.

3. Пояснювати симптоми ураження присінково-завиткового нерва.
4. Інтерпретувати патологію IX-XII пар черепних нервів, бульбарний і псевдобульбарний синдроми.
5. Тракувати основні види цефалгій та їх лікування.
6. Визначити невраїгію та невропатію трійчастого нерва та його окремих гілок.
7. Інтерпретувати синдроми ураження лицьового нерва, язикоглоткового нерва, блукаючого нерва, під'язикового нерва.
8. Визначити вегетативні прозопалгії.
9. Інтерпретувати інші нейрогенні захворювання обличчя.
10. Засвоїти принципи вертеброгенних і невертеброгенних захворювань периферичної нервової системи.

Тема 1

Трійчастий, лицевий, присінково-завитковий нерви та симптоми їх ураження
Невралгія трійчастого нерва Невропатія трійчастого нерва та його окремих гілок. Ятрогенні невропатії трійчастого нерва

Тема 2

Патологія IX - XII пар черепних нервів. Бульбарний і псевдобульбарний синдроми Нейропатія лицевого нерва. Синдроми ураження язикоглоткового, блукаючого та під'язикового нервів.

Тема 3

Вегетативні прозопалгії та інші нейрогенні захворювання обличчя. Курація хворих. Розбір хворих

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
<u>Модуль 1. Неврологія, в т. ч. Нейростоматологія</u>						
<i>Змістовий модуль 1. Неврологія</i>						
Тема 1 Принципи будови та функціонування нервової системи. Довільні рухи та їх порушення. Пірамідна система. Симптоми центрального і периферичного парезів. Екстра пірамідна система та синдроми її ураження. Мозочок, синдроми ураження мозочка. Чутлива система та симптоми її ураження. Види	13	2	6			5

і типи порушення чутливості Патологія нюхового та зорового аналізаторів. Синдроми ураження окорухових нервів. Локалізація функцій у корі головного мозку. Синдроми уражень. Спинномозкова рідина, її зміни. Менінгеальний синдром						
Тема 2 Епілепсія і неепілептичні пароксизмальні стани Інфекційні захворювання нервової системи Демієлінізуючі захворювання нервової сис	13	2	6			5
Разом за змістовим модулем 1	26	4	12			10
Змістовий модуль 2. Нейростоматологія.						
Тема 3 Трійчастий, лицевий, присінково-завитковий нерви та симптоми їх ураження Невралгія трійчастого нерва Невропатія трійчастого нерва та його окремих гілок. Ятрогенні невропатії трійчастого нерва	8	2	6			
Тема 4 Патологія IX - XII пар черепних нервів. Бульбарний і псевдобульбарний синдроми . Нейропатія лицевого нерва. Синдроми ураження язикоглоткового, блукаючого та під'язикового .	11		6			5
Разом за змістовим модулем 2	19	2	12			5
<i>Підготовка до підсумкового контролю засвоєння модуля- не передбачено</i>						
<i>ІНДЗ – не передбачене</i>						
Усього годин	45	6	24			1 5

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. Неврологія, в т. ч. Нейростоматологія		
Змістовий модуль 1 Неврологія		
1	Судинні захворювання головного і спинного мозку.	2
Змістовий модуль 2 Нейростоматологія		
2	Іннервація обличчя. Основні клінічні синдроми ураження деяких черепно-мозкових нервів (трійничний, лицевий, язикоглотковий).	2
3	Основні стоматоневрологічні синдроми (невралгії крилопіднебінного, вушного, війчастого вузлів та ангіотрофонеvroзи	2

6. Теми семінарських занять – не передбачено

7. Теми практичних занять

з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. <u>Неврологія, в т. ч. Нейростоматологія</u>		
<i>Змістовий модуль 1 Неврологія</i>		
1.	Принципи будови та функціонування нервової системи. Довільні рухи та їх порушення. Пірамідна система. Симптоми центрального і периферичного парезів. Екстра пірамідна система та синдроми її ураження. Мозочок, синдроми ураження мозочка. Чутлива система та симптоми її ураження. Види і типи порушення чутливості Патологія нюхового та зорового аналізаторів. Синдроми ураження окорухових нервів. Локалізація функцій у корі головного мозку. Синдроми уражень. Спинномозкова рідина, її зміни. Менінгеальний синдром	6
2.	Епілепсія і неепілептичні пароксизмальні стани Інфекційні захворювання нервової системи Демієлінізуючі захворювання нервової системи	6
<i>Змістовий модуль 2. Нейростоматологія</i>		
3.	Трійчастий, лицевий, присінково-завитковий нерви та симптоми їх ураження Невралгія трійчастого нерва Невропатія трійчастого нерва та його окремих гілок. Ятрогенні невропатії трійчастого нерва	6
4	Патологія IX - XII пар черепних нервів. Бульбарний і псевдобульбарний синдроми . Нейропатія лицевого нерва. Синдроми ураження язикоглоткового, блукаючого та під'язикового .	6
	Всього	30

8. Теми лабораторних занять – не передбачено

9. Самостійна робота

Модуль 1 <u>Неврологія, в т. ч. Нейростоматологія</u> (2 змістовних модулі).		
1. Неврологія		
№ з.п.	ТЕМА	Кількість годин
1	Функціональні методи діагностики нервової системи	5
2	Запальні захворювання нервової системи	5
2. Нейростоматологія		
3	Головний біль. Порушення сну.	5

	Всього	15
--	--------	----

10. Індивідуальні заняття – не передбачено

11. Методи навчання

За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні – розповідь, пояснення, лекція, інструктаж; наочні – демонстрація, ілюстрація; практичні – практична робота, задачі.

За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

12. Методи контролю

Форми контролю і оцінювання дисципліни

При оцінюванні знань студентів надається перевага стандартизованим методам контролю: тестування (усне, письмове, комп'ютерне), структуровані письмові роботи, структурований контроль практичних навичок.

Оцінка з дисципліни визначається як оцінка за модуль, за яким структурована навчальна дисципліна.

Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності та оцінки підсумкового модульного контролю і виражається за 200 бальною системою.

Форми контролю

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. На всіх практичних заняттях застосовується об'єктивний контроль теоретичної підготовки та засвоєння практичних навичок.

Форми поточного контролю:

Теоретичні знання – тестові завдання, комп'ютерне тестування, індивідуальне опитування, співбесіда, письмові роботи.

Практичні навички та уміння – самостійне виконання індивідуальних завдань та вміння робити висновки, уміння самостійно виконувати окремі операції, написання схем та алгоритмів. Підсумковий контроль здійснюється на основі теоретичних знань, практичних навичок та умінь.

Підсумковий контроль засвоєння модуля відбувається по завершенню вивчення блоку відповідних змістових модулів шляхом тестування і вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 50 балів.

Форми підсумкового контролю:

Теоретичні знання – система питань письмового та комп'ютерного тестування.

Практичні навички та уміння – використання основних методів медичної статистики при проведенні та оцінці медико-біологічних досліджень із врахуванням основних положень доказової медицини; комплексна оцінка здоров'я населення в зв'язку з соціальними та природними факторами на визначеній території.

**Критерії оцінювання підготовки, активності і знань студентів з
предмету Неврологія в т.ч. нейростоматологія під час семінарського
заняття**

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
I. Початковий	1	Зміст навчального матеріалу не розкрито; допущені грубі помилки у визначенні понять, при використанні термінології;
	2	Зміст навчального матеріалу розкрито фрагментарно; наведено елементарні приклади й ознаки неврологічних симптомів; допущені грубі помилки у визначенні понять, при використанні термінології;
	3	Зміст навчального матеріалу розкрито фрагментарно; фрагментарно охарактеризовано окремі неврологічні симптоми; допущені помилки у визначенні понять при використанні термінології;
II. Середній	4	Розкрито основний зміст навчального матеріалу, але його викладено фрагментарно, дано визначення окремих неврологічних понять; неповно охарактеризовано загальні ознаки неврологічних симптомів; допущені помилки й неточності при використанні наукової термінології, визначенні понять.
	5	Розкрито основний зміст навчального матеріалу, але його викладено фрагментарно, не завжди послідовно; охарактеризовано загальні ознаки неврологічних симптомів; допущені помилки й неточності при використанні наукової термінології, визначенні понять; не зроблено висновків;
	6	Розкрито основний зміст навчального матеріалу, але його викладено фрагментарно, не завжди послідовно; наведено прості приклади; визначення понять недостатньо чіткі, не використані як докази висновки та узагальнення із спостережень і дослідів; зроблені висновки не відповідають змісту завдання;
III. Достатній	7	Розкрито основний зміст навчального матеріалу; розкрито суть понять; визначення понять неповні; допущені незначні

		порушення послідовності викладення, неточності при використанні наукових термінів; зроблено неповні висновки;
	8	Розкрито основний зміст навчального матеріалу; визначення понять неповні, допущені незначні порушення послідовності викладення, незначні неточності при використанні наукових термінів; нечітко сформульовані висновки.
	9	Розкрито основний зміст навчального матеріалу; визначення понять повні; допущені незначні порушення послідовності викладення, незначні неточності при використанні наукових термінів; чітко сформульовані висновки, використані матеріали лекцій.
IV. Високий	10	Повністю розкрито зміст матеріалу в об'ємі навчальної програми; проаналізовано й розкрито суть патологічних процесів; встановлено причинно-наслідкові зв'язки, логічно побудовані висновки; використані матеріали лекцій.
	11	Повністю розкрито зміст матеріалу в об'ємі навчальної програми; оцінені основні симптоми; обґрунтовано зроблені висновки; використані матеріали лекцій, додаткової літератури, матеріали до СРС.
	12	Повністю розкрито зміст матеріалу в об'ємі навчальної програми; чітко та правильно дано визначення й розкрито зміст понять, правильно застосовано наукові терміни; показано вміння розв'язувати проблемні завдання, робити обґрунтовані висновки, відповідь повна і може сягати за межі даного завдання, але пов'язана з ним; використані матеріали лекцій, додаткової літератури, матеріали до СРС, методичні матеріали, які розміщені на Web - сторінку кафедри.

**Критерії оцінювання виконання практичної роботи студентів з
предмету Неврологія в т.ч. нейростоматологія**

Бали	Критерії оцінювання практичних навичок
1-3	Допущені грубі помилки під час проведення обстеження неврологічного хворого. Знає лише окремі проби. Відсутність формулювання топічного, клінічного діагнозів. Протокол обстеження неврологічного хворого не оформлений.
4-6	Допущені окремі помилки під час проведення обстеження неврологічного хворого, в формулюванні топічного,

	клінічного діагнозів (відсутній функціональний діагноз). Протокол обстеження неврологічного хворого оформлений з помилками.
7-9	Проведення обстеження неврологічного хворого в повному обсязі. Формулювання топічного, клінічного діагнозів з незначними неточностями (порушення послідовності формулювання функціонального діагнозу). Протокол обстеження неврологічного хворого оформлений з неточностями.
10-12	Практична робота виконана повністю, зроблені обґрунтовані висновки, грамотно оформлений протокол. Правильно застосовані наукові терміни та поняття. Топічний та клінічний діагнози сформульовані коректно.

Критерії оцінювання роботи студентів на практичному занятті

Протокол дослідження неврологічного хворого – 12 балів

Контролююча програма – 12 балів

з них:

Задача – 30 %

Конструктивні запитання (5)
запитання) – 60 % (12 % за кожне

Крок-2 (10 запитань) – 10 % (1 % за тест)

100 % – 12 балів

Оцінка за 12-бальною шкалою	% правильних відповідей	Оцінка за традиційною 4-бальною шкалою
12	96-100%	5
11	91-95%	
10	86-90%	
9	81-85%	4
8	76-80%	
7	71-75%	
6	66-70%	3
5	64-65%	
4	62,5-63%	
3	41-62,0%	2
2	25-40%	
1	0-24%	

13. Розподіл балів, які отримують студенти

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ПРИСВОЮЮТЬСЯ СТУДЕНТАМ

№	Модуль №1 (поточне тестування)	Оцінка
1	Змістовий модуль 1	48

	Заняття 1	24
	Заняття 2	24
2	Змістовий модуль 2	72
	Заняття 3	36
	Заняття 4	36
	Заняття 5	24
Середній бал за заняття переводиться у шкалу оцінювання		120 балів
Підсумковий контроль засвоєння модуля № 1		80
РАЗОМ сума балів за засвоєння модуля №1		200

Мінімальний середній бал, з яким студент допускається до складання підсумкового контролю модуля – 4 бали.

Максимальна кількість, яку може набрати студент при вивченні модуля, дорівнює 120 балам.

Модульний підсумковий контроль:

Модульний підсумковий контроль здійснюється по завершенню вивчення модуля. До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою, та при вивченні модуля набрали кількість балів не меншу за мінімальну.

Форма проведення підсумкового контролю має бути стандартизованою і включати контроль теоретичної і практичної підготовки. Конкретні форми контролю з неврології визначаються у робочій навчальній програмі.

Максимальна сума балів підсумкового контролю дорівнює 80.

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менш **50 балів**.

Оцінювання дисципліни:

Оцінка з неврології виставляється лише тим студентам, яким зараховані усі модулі з дисципліни.

Кількість балів, яку студент набирає з дисципліни, визначається як середнє арифметичне кількості балів з модулів дисципліни і підсумкового контролю засвоєння модуля № 1.

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів має перевірятися статистичними методами (коефіцієнт кореляції між поточною успішністю та результатами підсумкового модульного контролю).

Конвертація кількості балів з неврології у оцінки за шкалою ECTS та 4-ри бальну (традиційну)

Кількість балів з дисципліни, яка нарахована студентам, конвертується у шкалу ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів

C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

Відсоток студентів визначається на виборці студентів даного курсу в межах відповідної спеціальності.

Кількість балів з дисципліни, яка нарахована студентам, конвертується у 4-ри бальну шкалу таким чином:

Оцінка ECTS	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
A	«5»
B, C	«4»
D, E	«3»
FX, F	«2»

Оцінка з дисципліни FX та F («2») виставляється студенту, якому не зараховано хоча б один модуль з дисципліни.

Оцінка FX («2») виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але не склали модульний підсумковий контроль. Вони мають право на повторне складання підсумкового модульного контролю, не більше 2-ох разів, під час зимових канікул та впродовж двох (додаткових) тижнів після закінчення весняного семестру за графіком, затвердженим ректором.

Студенти, які одержали оцінку F по завершенні вивчення дисципліни (не виконали навчальну програму хоча б з одного модуля, або не набрали за поточний навчальну діяльність з модуля мінімальну кількість балів) повинні пройти повторне навчання за індивідуальним навчальним планом.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
	A	відмінно	зараховано
	B	добре	
	C		
	D	задовільно	
	E		
	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

1. Матеріали підготовки до практичних занять.
2. Матеріали підготовки до лекцій.
3. Презентації лекцій.
4. Методичні вказівки до практичних занять.
5. Варіанти завдань для самостійної та індивідуальної роботи студентів.
6. Тестові завдання для підсумкового тестового модульного контролю.
7. Тестові завдання для щоденного контролю.
8. Варіанти теоретичних питань для самостійного вивчення.
9. Презентації до практичного заняття.
10. Відеоматеріали (відеофільми та відеофрагменти), фотоматеріали, схеми, алгоритми виконання практичних навичок

15. Рекомендована література

Базова

1. Нервові хвороби / Віничук С.М., Дубенко Є.Г../.-К.:Здоров'я, 2001.- 696 с.
2. Нервові хвороби: Підручник: Пер. з рос. / О.А.Ярош, І.Ф.Криворучко, З.М.Драчова та інш. За ред. проф.О.А. Яроша/.- Київ: Вища школа, 1993.- 487с.
3. Нервные болезни. Учебник./ Е.И. Гусев, В.Е. Гречко, Г.С. Бурд; Под ред. Е.И.Гусева. – М.: Медицина, 1988. – 640 с.
4. Богородинский Д.К., Скоромец А.А., Шварев А.И. Руководство к практическим занятиям по нервным болезням, Л., 1977.
5. Скоромец А.А. Топическая диагностика нервной системы. М., 1989.
6. Графи логічних структур та алгоритми диференціального діагнозу. Тернопіль, 1986.
7. Методичні рекомендації студентам по клінічному обстеженню неврологічного хворого та написанню історії хвороби. Тернопіль, 2002.
8. Методичні рекомендації студентам лікувального факультету до практичних занять з неврології, Тернопіль, 2001
9. Методичні вказівки студентам по темі “Фармакотерапія невідкладних станів в клініці нервових хвороб”. Тернопіль, 2004.
10. Виничук С.М., Ілляш Т.І. Збірник тестових питань та задач з нервових хвороб для медичних закладів. К., 1994.

Допоміжна

1. Болезни нервной системы. - 2т. под ред. Н. Н. Яхно, Д.Р. Штульмана, П.Б. Мельничука. - М., "Медицина", 2007
2. Биллер Х. Практическая неврология: Т.1.Диагностика:-М:Медлит, 2008. - 512 с.
3. Вейн А.М., Вознесенская Т.Г., Воробьева О.В. и др. Вегетативные расстройства - М., "Медицина", - 1998

4. Гусев Е.И., Никифоров А.С., Гехт А.Б. Лекарственные средства в неврологической клинике: Руководство для врачей. – М.: МЕДпресс-информ, 2003. – 416 с.
5. Голубев В.Л., Вейн А.М. неврологические синдромы. Руководство для врачей: «Эйдос Медиа», 2002. - 832 с.
6. Избранные лекции по неврологии /под. Ред прф. Голубева В.Л./. - Эйдос Медиа», 2006. - 624 с.
7. Штульман Д.Р., Левин О.С. Неврология. –М.:МЕДпресс-информ, 2005. - 944 с.
8. Цемнентис С.А. Дифференциальная диагностика в неврологии и нейрохирургии. М.:ГЕОТАР-Медиа, 2007. -378 с.

16. Інформаційні ресурси

Матеріали для підготовки до лекції

Матеріали для підготовки до практичного заняття